Välisministeerium

Riigikontroll
Narva mnt. 11a
15013 Tallinn

Teie 19.06.2003 nr 2-7.1-FA/03/929
Meie 01.07.2003 nr 14/8053

Kontrolliaruande eelnõust

Austatud proua Karniol

Oleme tutvunud kontrolliaruande eelnõuga "Riigikontrolli arvamus Välisministeeriumi 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta". Meie kommentaarid aktis toodule on alljärgnevad:

Välisministeeriumi 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta

Vastused ettepanekutele:

1) Kanda EV Londoni Suursaatkonna eelarvevälise pangaarve raha riigieelarvesse

Aasta 2003 lisaeelarve koostamise käigus on nimetatud eelarvevälised summad arvestatud riigieelarve tuludesse ning seaduse jõustumisel tehakse ka vastavad ülekanded (2.1.1 ja 2.3.1).

2) Lähtuda puhkusereservi arvestades Vabariigi Valitsuse korrast.

Puhkusereservi arvestamise aluseks on võetud 6 kuu arvestuslik kogupalk (koos kõigi määratud lisatasudega) ning jagatud see kuue kuu kalendripäevadega, st 181 päevaga. Antud arvestuses lähtuti seega kuue kuu arvestuslikest kalendripäevadest, mitte iga töötaja tegelikult töötatud päevadest.
Tükitööliste (koristajad) puhkusereservi arvestus on tehtud vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korrale, st 6 kuu kogupalk on jagatud tegelikult tööl oldud kalendripäevadega (2.1.2).

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg.nr
03.07.03 2-7.1-FA/03/929-2

EA 010296

Islandi väljak 1
15049 Tallinn
Registrikood 70002526

Tel. (0) 6317 000
Faks (0) 6317 098

Arvelduskonto
22 100 610 4336
Hansapank

3) Kanda kogu riigivara kasutusse andmisest saadav tulu Maksuameti kontole vastavalt seadusega "2002. aasta eelarve" sätestatud tulude ja muude eelarvevahendite riigieelarvesse kandmise korrale.

Kuna Välisministeeriumi 2002. a eelarves ei ole Tatari tänaval asuva kinnistu hooldamiseks vahendeid ette nähtud, siis on Välisministeerium nimetatud kinnistu hädavajalikuks korrashoiuks vajalikud kulutused teinud renditulust ja osalustasudest (2.3.4).

4) Sõlmida Riigi Infokommunikatsiooni sihtasutusega teenuste kasutamise leping.

Pikaajaliste läbirääkimiste tulemusel allkirjastati Välisministeeriumi ja Riigi Infokommunikatsiooni Sihtasutuse (RIKS) vahelised tähtajatud kliendi- ja kõneside tootelepingud 03.06.2003. Lepingud jõustusid allakirjutamisest.(2.3.5).

Vastused mõnele tähelepanekule:

1) Seina puhul on tegemist ehituse osaga ja seetõttu ei saa seda eraldi arvele võtta (2.3.3).

2) 2001.a detsembri ja 2002. a jaanuari-veebruari kommunaalkulutuste ja rendi eest esitas arved rentnikele tasumiseks Riigikantselei, seega renti küsiti küll, kuigi mitte VM-i poolt, sest VM-ile anti vastavad ruumid üle alles 30. novembril 2001 ja siis alles hakati üle andma lepingu lisasid, st rendilepinguid, põhivara arvestuskaarte jm ning seetõttu lepiti kokku, et rendilepingute üleandmiseni väljastab arved Riigikantselei (2.3.4).

Majandustehingute õiguspärasus, finantsjuhtimine ja sisekontrollisüsteem

Vastused ettepanekutele:

1) Tagada riigihangete seaduse ja raamatupidamise sise-eeskirja järgimine.

Käesolevaga kinnitame, et Välisministeerium järgib riigihangete seadust ja raamatupidamise sise-eeskirju maksimaalses võimalikus ulatuses. Erisused mõnede tehingute korraldamisel tulenevad erinevatest lähtealustest. Tähelepanu juhtimine raamatupidamise sise-eeskirja nõuete täitmisele on õigustatud. Samas on käesoleval aastal muutmisel ja täiendamisel Välisministri 26.05.1998.a. käskkiri nr 72 ning selle kehtestamisel ka raamatupidamise sise-eeskiri, mille tulemusel vaadatakse üle ka tekkinud vastuolud eelnimetatud dokumentide ning tavapraktika vahel.

2) Täiendada välisesindustele kehtestatud regulatsioone, kõrvaldamaks punktides 3.1.3 –3.1.5 nimetatud puudused.

Käesolevaga kinnitame, et vastavad regulatsioonid on Välisministeeriumis täiendamisel.

Vastused mõnele tähelepanekule:

1) Põhjusi, miks ei ole seni ega ka tulevikus võimalik teha aasta alguses ühekordset riigihanget kogu aasta vältel hangitava büroomööbli soetamiseks on mitmeid:

1. aasta alguses ei ole tihti teada, millised saatkonnad sel aastal mööblit vajavad. Inimeste lähetamine kusagile võib selguda alles kuu enne inimese väljasaatmist ja siis tuleb talle töökoht kohe muretseda, sest saatkondades ei ole vakantseid töökohti, järgmist aasta algust ei ole võimalik oodata.
2. kõik saatkonnad asuvad erineva sisekujundusega ruumides, erinevatest ajastutest hoonetes, osa on rendipindadel, osa Eesti riigile kuuluvatel pindadel. Paljude saatkondade sisustamiseks peale kapitaalremonti on korraldatud riigihange. Seetõttu on mööbli kujundus/päritolu erinev ja ruumid võivad olla väga erineva suurusega. Töökoha saab ära tellida alles siis, kui konkreetne ülesanne on püstitatud, lähtudes olemasolevast mööblist. Mööbli komplekteerimine sõltub konkreetsest ametikohast, kes kuipalju kappe vajab, lukkudega või ilma, kaks või üks arvuti, seif jne.
3. kuna enamus meie saatkondi asub rendipinnal, siis ei ole haruldane, et peame keset aastat ruume vahetama, kuna vana pind üles öeldakse. Uude kohta kolides ei sobi tavaliselt enam mööbel vanas planeeringus, vaid sinna on vaja tellida lisadetaile, mõni komplekt lisada, kui ka rahvaarv lisandub. Seda ei ole võimalik aasta alguses ette näha
4. tihti tuleb koosseisu laienemisega seoses rajada olemasolevatele juurde töökohti samasse ruumi, kus olemasolevat mööblit juba ees on. Jätkata saab ainult sama mööbliga, sest saatkond esindusasutusena ei saa välja näha vanakraamituruna, kus eri värvi ja kujundusega mööblit.
5. Kuni ei ole renditud konkreetseid ruume saatkonnale, siis ei oska sinna ka mööblit ette planeerida, kuna ei tea rendipinnasuurust, planeeringut, värvikujundust, akende paiknemist ruumis jne. Kuna büroomööbel ei ole tüüpne nagu magamisase, siis selle lattu kuhjamine igaks juhuks, teadmata sihtkohta, ei ole võimalik
6. Ühe esinduse lõikes ei ole me aasta arvestuses ühelt tarnijalt tehtud soetusega ületanud 100000.- piiri.
7. 2002.aastal osteti büroomööblit Standardist järgmiselt: 30587.- eest ostis Välismajanduspoliitika osakond koolimööblit Krimmi eesti koolile, Eesti Suursaatkonnale NATO juures soetati lisaks senistele töökohtadele (Standard STAR, PHOENIX, nat. kasespoon) lisadetaile ja uusi samas viimistluses töökohti 97982.- väärtuses, Praha saatkonda kaks uut töökohta Standardi ANTRI komplektist, kasespoon konjaki karva peitsiga 47172.- väärtuses, EV suursaatkonda EL juures Brüsselis täiendati olemasolevaid Standardi komplekte STAR (kasespoon, erinevates värvides lisalauad) 32184.- väärtuses, Välisministeeriumisse on soetatud lisadetaile olemasolevatele töökohtadele ja mõningaid lisatöökohti pindadele, mis on sisustatud algselt riigihankekonkursi tulemusel.

Eestis on kolm suuremat büroomööblitootjat, kelle toodang vastab kvaliteedisertifikaadile ISO 9001 ehk kes annavad oma toodangule kvaliteedigarantii igas mõttes: AS Standard, AS Thulema, AS Wermo. Välisministeerium peab tervishoiuga seotud EV-s kehtestatud töökoha kujundamisega seotud normdokumente täitmist endale kohustuslikuks. Riigihankekonkursid on viimastel aastatel võitnud Eesti firmadest just need kolm, viimastel aastatel kaks esimest vahelduva eduga.

Seetõttu on lisa-töökohti tellitud ka rohkem neist kahest. Saatkondades kasutatud Eesti mööbel on olnud heaks reklaamiks eesti mööblitootjatele, on teada palju juhuseid, kus see on viinud tarnelepinguni, mis on välismajanduspoliitiliselt oluline (3.1.1).

2) Pressi- ja infoosakonna hinnangul on inglisekeelne Aastaraamat, eestikeelne Aastaraamat ja meediakajastuste ülevaade "Pilk Peeglisse" kolm erinevat trükist ja seega jääme selles küsimuses eriarvamusele. Iga trükise jaoks on oma toimetus, kusjuures inglisekeelse Aastaraamatu koostab Poliitika planeerimise osakond ja kaks ülejäänut pressi- ja infoosakond. Kõigi kolme trükise puhul on erinevad nii sisu (tekst) kui ka kujundus, erinevad on ka sihtgrupid, kellele need trükised mõeldud on. Kõike eelpooltoodut arvestades on neid väga raske üheks ja samaks tooteks pidada.
2003.a. trükkisime kõik kolm eelpoolmainitud toodet Riigikantselei Trükikojas ja järgnevatel aastatel plaanime trükkimist samas trükikojas ka jätkata. Sellest tulenevalt peaks eriarvamuste aluseks olevate toodete suhtes riigihangete korraldamise probleem edaspidi olema lahendatud, sest vastavalt riigihangete seaduses ettenähtud korrale teiselt riigiasutuselt teenust ostes riigihanget korraldama ei pea (3.1.1).

3) Teenusepakkujad pidid enne hinnapakkumise tegemist objektiga tutvuma. Riigihangete ametile teatasime, et viime konkursi läbi väljaspool riigihanke seaduse sätteid. Riigihangete amet ei pidanud seda valeks. Sellest ka lähtusime riigihanke mittekasutamisel. Mis puudutab riigisaladusele juurdepääsu lubade lepingusätet, siis sellega oleme nõus (3.1.1).

4) Need soetused on tehtud pidades silmas eesmärki vähendada Välisministeeriumi kogukulutusi, võttes arvutuste tegemise alla lisaks inventari soetuskuludele ka kolimis- ja jooksva remondikulud (soetatud esemed on kõik eluks vajalik inventar ja just omandatud residentside puhul saame rääkida mõistlikkusest ja kulude optimeerimisest kui need sinna soetame – vastav inventar on pika kasutuseaga ning juhul kui residentsid pole pika kasutuseaga inventariga sisustatud tekivad täiendavad kolimiskulud ja remondikulud).
Üüripindadel ja omandatud ruumides inventari soetamistingimuste ühtlustamise teed ei ole praegu kavas minna (3.1.5)

Täname Teid tehtud põhjaliku töö ning asjatundlike ettepanekute ja märkuste eest.

Lugupidamisega

Kristiina Ojuland
Minister

EC 005300